

عادات زندگی
کودکان کم توان جسمی - حرکتی

مهرزاد رمضانلو
دکتر فریبرز درتاج

انتشارات آثار فکر

تهران - ۱۳۹۵

شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۲-۴۳-۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۲۳۸۳۵
عنوان و نام پدیدآور	: عادات زندگی کودکان کم‌توان جسمی - حرکتی / فریبرز درتاج، مهرزاد رمضانلو.
مشخصات نشر	: تهران: آثار فکر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۱ص.
موضوع	: کودکان معلول -- روان‌شناسی
موضوع	: Psychology -- Children with disabilities
رده بندی دیویی	: ۳۳۵/۱۳۱
رده بندی کنگره	: /۹۵۴ ۱۳۹۵ ۷۲۷BF
سرشناسه	: درتاج، فریبرز، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده	: رمضانلو، مهرزاد، ۱۳۵۸ -
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم، تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

عادات زندگی کودکان کم‌توان جسمی - حرکتی

تالیف: مهرزاد رمضانلو - دکتر فریبرز درتاج

ناشر: انتشارات آثار فکر

صفحه‌آرا: منیرالسادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۲-۴۳-۷

قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات پژوهش ۱۱

۱-۱ مقدمه ۱۱

۲-۱ بیان مسئله ۱۵

۳-۱ اهمیت ضرورت پژوهش ۱۸

۴-۱ اهداف تحقیق ۱۹

۵-۱ فرضیه‌های تحقیق ۱۹

فصل دوم: پیشینه تحقیق ۲۳

۱-۲ سرمایه یا بهزیستی روانشناختی ۲۳

۱-۲-۱ اجزا و عناصر اصلی بهزیستی روانشناختی ۲۹

عوامل موثر بر بهزیستی ۳۷

۲-۱-۲ معنویت ۳۸

۳-۱-۲ شادی ۴۲

۴-۱-۲ خوش بینی ۴۴

۵-۱-۲ معناداری ۴۷

۶-۱-۲ روابط مثبت با دیگران ۴۸

۷-۱-۲ احساس انسجام یا بهم پیوستگی ۴۹

۲-۲ حمایت اجتماعی ادراک شده ۵۱

۳-۲ عادات زندگی یا سبک زندگی ۵۴

۴-۲ معلولیت جسمی - حرکتی ۶۶

۷۱	فلج مغزی.....
۹۴	۵-۲ مطالعات داخلی.....
۱۰۱	۶-۲ مطالعات خارجی.....
۱۰۴	۷-۲ خلاصه و جمع بندی.....

فصل سوم: روش شناسی پژوهش ۱۰۷

۱۰۷	۱-۳: مقدمه.....
۱۰۷	۲-۳: روش پژوهش.....
۱۰۸	۳-۳ جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری.....
۱۰۸	۴-۳: روش جمع آوری اطلاعات (ابزارهای اندازه گیری).....
۱۰۹	۱-۴-۳: پرسشنامه دموگرافیک.....
۱۰۹	۲-۴-۳: پرسشنامه حمایت اجتماعی فلیپس و.....
۱۱۰	۳-۴-۳ پرسشنامه سرمایه روانشناختی لوتانز PCQ.....
۱۱۱	۴-۴-۳ پرسشنامه عادات زندگی کودکان ناتوان جسمی- حرکتی.....
۱۱۳	۵-۳: روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....

فصل چهارم: تحلیل آماری داده ها ۱۱۵

۱۱۵	۱-۴: مقدمه.....
۱۱۶	۲-۴: توصیف داده ها.....
۱۱۸	۳-۴: تحلیل داده‌ها.....

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری ۱۲۳

۱۲۳	۱-۵ - خلاصه پژوهش.....
-----	------------------------

۱۲۴-۲-۵- ..... بحث و بررسی یافته ها.

۱۲۸-۳-۵- ..... محدودیت ها

۱۲۹-۴-۵- ..... پیشنهادات پژوهشی.

۱۳۱- ..... منابع

۱۴۳- ..... ضمائم و پیوست ها

مقدمه

حمایت اجتماعی ادراک شده بر وضعیت جسمی، روانی، رضایت از زندگی و جنبه‌های مختلف کیفیت زندگی افراد اثرات زیادی دارد و به عنوان یک عامل تعدیل کننده مؤثر در مقابله و سازگاری با شرایط استرس زای زندگی شناخته شده است.

در مطالعات موجود در این زمینه، حمایت اجتماعی به دو صورت حمایت اجتماعی دریافت شده^۱ و ادراک شده^۲ مورد مطالعه قرار می‌گیرد. در حمایت اجتماعی دریافت شده، میزان حمایت‌های کسب شده توسط فرد مورد تأکید است.

در حمایت اجتماعی ادراک شده، ارزیابی‌های فرد از در دسترس بودن حمایت‌ها در مواقع ضروری و مورد نیاز بررسی می‌شود.

مفهوم حمایت اجتماعی ادراک شده به حمایت از دیدگاه ارزیابی شناختی فرد از روابط اشاره دارد. نظریه پردازان این حوزه بر این باورند که تمام روابطی که فرد با دیگران دارد حمایت اجتماعی محسوب نمی‌شود؛ مگر اینکه فرد آن‌ها را به عنوان یک منبع در دسترس و مناسب برای رفع نیازهای ارزیابی کند (کلارا^۳، ۲۰۰۳).

---

^۱ Revised

^۲ Perceived

^۳ Clara

مازلو (۱۹۵۵) بحثی را مطرح کرد که روانشناسی متمایل است تا بر نیمه تاریک توانایی هایش تمرکز کند. وی پیشنهاد کرد که این رشته باید متعادل تر شود و بر حوضه‌هایی مثل رشد، رضایت، خوشبینی و واقعیت دادن به ظرفیت‌های انسانی تمرکز کند. چندین سال پیش رئیس انجمن روانشناسی آمریکا و روانشناس و محقق بلند آوازه‌مارتین سلیگمن، به طور فعالانه جنبش روانشناسی مثبت نگر را به راه انداخت (سلیگمن^۱، ۱۹۹۸). او شاخه روانشناسی مثبت نگر را به راه انداخت تا برای مطالعه روش‌های علمی و کشف توانایی‌هایی که اجازه می‌دهد افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و جوامع پیشرفت کنند و به موفقیت نائل آیند، به کار گرفته شود (سلیگمن و سیگزنت مبهالی، ۲۰۰۰، به نقل از دیانت نسب، جاویدی و بقولی، ۱۳۹۳).

اگر چه روانشناسی مدرن سال‌ها پیش از آن نه تنها با بر عهده گرفتن کمک به افراد مشکل دار آغاز شده بود بلکه شناسایی و گسترش توانایی‌ها و نیروهای نوع بشر نیز از وظایف آن بود. اما در تمام این سالها واقعا همه توجهات به بخش اول هدف روانشناسی مدرن یعنی درمان بیماری‌های روانی اختصاص یافته بود (لوتانز، یوسف و آوولیو، ۲۰۰۷؛ به نقل از دیانت نسب، جاویدی و بقولی، ۱۳۹۳). در واقع روانشناسی مثبت نگر به نیرومندی‌های افراد (نسبت به ضعف‌ها^۲ و بدکارکردی‌ها^۳) علاقه مند است و اینکه چطور آنها میتوانند رشد و پیشرفت داشته باشند

---

^۱ Seligman

^۲ weaknesses

^۳ dysfunctions

(نسبت به ثابت بودن و درجا ماندن). در واقع سلیگمن (۱۹۹۸) این تغییر جهت را ایجاد کرد تا تمرکز کاذب بر بدکارکردی ها، ضعفها و بیماریهای روانی انسان برداشته شود و به جای آن نیروها، تواناییها و کمال انسان در کانون توجه قرار گیرند (لوتانز، یوسف و آوولیو، ۲۰۰۷؛ به نقل از دیانت نسب، جاویدی و بقولی، ۱۳۹۳). در سالهای اخیر دیدگاههای پیرامون رهبری و مدیریت با الهام از روانشناسی مثبت گرا دستخوش تغییرات جالب توجهی در هر دو عرصه نظریه و کاربرد شده است. اخیراً سارا لوئیس، یکی از متخصصان و اساتید برجسته روانشناسی مثبت گرا در کار تلاش کرده با دیدگاهی روشن‌نگرایانه، دقیق و فنی به یکپارچه سازی دانش نوظهور روانشناسی مثبت گرا و مفاهیم مدیریت و رهبری پردازد.

مقیاس‌های حمایت اجتماعی ادراک شده نیز بر ارزیابی روانشناختی مثل سرمایه روانشناختی و ارزیابی شناختی فرد از محیطش و روابطش و سطح اطمینان فرد به اینکه در صورت لزوم کمک و حمایت در دسترس خواهد بود متمرکز هستند (گولاشیت^۱، ۲۰۱۰).

